नक्तभोजनः। पूर्वोक्तक्रमयोगेण द्विजमन्तर्पणेन तु। सप्तमे त्वथ संप्राप्ते सौवर्णं कारयेत्सितम् (शुक्रम्)। रौप्ये वा कांस्यपात्रे वा स्थापयित्वा भृगोः सुतम्। संपूज्य परया भक्त्या श्वेतवस्त्रानुलेपनैः। अग्रे तस्य प्रदातव्यं पायसं प्लुतसंयुतम्"।

शुद्धिव्रतं वह्निपु० "एवं या द्वादश मासानुपोष्यैकादशीं बुधः। स यः करोति शुद्धात्मा कृतकृत्यः सुखी भवेत्। सुनामद्वादशी पूज्या नाम्ना द्वादशभिस्तथा। द्वादश धेनवो देया हरिः कामान् प्रयच्छति। दिवि देवाः स देवेन्द्राः कृत्वा कर्माण्यनेकशः। पश्चादाराधयन्तीह हरिं शुद्धिव्रतेन हि"।

शुभद्वादशीव्रतं वराहपु० "शृणु राजन्! महाभाग! शुभव्रतमनुत्तमम्। येन सम्प्राप्यते विष्णुः शुभेनैव न संशयः। मासि मार्गशिरे पुण्ये प्रथमाब्दात् समाचरेत्। एकभक्तं सिते पक्षे यावत् स्याद्दशमी तिथिः। ततो दशम्यां मध्याह्ने स्नात्वा केशवमर्चयेत्। भुक्त्वा सङ्कल्पतः प्राग्वद् द्वादश्यां शुद्धमानसः। केशवेति हरिं पूज्य दद्यात्तत्प्रीतये तिलान्। सहिरण्यं तथा कृष्णद्वादश्यां प्रयतो नृप!। तामप्येवमुषित्वा च यवान् दद्याद् द्विजातये। कृष्णायेति हरिर्वाच्यो दाने होमे तथार्चने। चातुर्मास्यामथैवन्तु क्षपित्वा राजसत्तम!। चैत्रादिषु पुनस्तद्वदुपोष्य प्रयतः शुचिः। सक्तुपात्राणि विप्राणां सहिरण्यानि दापयेत्। श्रावणादिषु मासेषु तद्वद्गोविन्दमर्चयेत्। त्रिषु मासेषु यावत्तु कार्त्तिकः स्यादिहागतः। तमप्येवं क्षपयित्वा दशम्यां प्रयतः शुचिः। अर्चयित्वा हरिं भक्त्या मासनाम्ना विचक्षणः"।

शुभसप्तमीव्रतं पद्मपु० "अन्यामपि प्रवक्ष्यामि शोभनां शुभसप्तमीम्। यामुपोष्य नरो रोगात् शोकदुःखात् प्रमुच्यते। शुक्ले चाश्वयुजे मासि कृतस्नानजपः शुचिः। वाचयित्वा द्विजश्रेष्ठानारभेच्छुभसप्तमीम्। कपिलां पूजयेद्भक्त्या गन्धमाल्यानुलेपनैः। नमामि सूर्य्यसम्भूतामशेषभुवनालयाम्। त्वामहं सर्वकल्याणशरीरां सर्वसिद्धये। अथाहृत्य तिलप्रस्थं ताम्रपात्रे कृतं नवम्। काञ्चनं वृषभं तद्वद्वस्त्रमाल्यगुडान्वितम्। फलैर्नानाविधैर्भक्ष्यैः सर्वोपस्करसंयुतैः। दद्याद्विकालवेलायामप्यमा प्रीयतामिति। पञ्चगव्यं तु संप्राश्य स्नपेद्भूमौ विमत्सरः। ततः प्रभाते सुस्नातो भक्त्या सन्तर्पयेद् द्विजान्। अनेन विधिना दद्यात् मासि मासि सदा नरः। वाससी वृषभं हैमं तद्वच्छन्दोऽश्वपूजनम्। वत्सरान्ते च शयनमिक्षुदण्डगुणान्वितम्। सोपधानकविश्रामभाजनासनसंयुतम्। ताम्रपात्रे तिलप्रस्थं सौवर्णवृषभैर्युतम्। दद्याद्वेदविदे सर्वं विश्वात्मा प्रीयतामिति"।

शूलदानव्रतं शिवधर्मोत्तरे "अमावस्यां निराहारः अब्दमेकं नियन्त्रितम्। शूलं पिष्टमयं कृत्वा वर्षान्ते विनिवेदयेत्। शिवाय राजतं पद्मं सौवर्णकृतकर्णिकम्। भक्त्या च विन्यसेत् मूर्ध्नि शेषं पूर्ववदाचरेत्। कामतोऽपि कृतं पापं भ्रूणहत्यादिकञ्च यत्। तत् सर्वं शूलदानेन नश्यत्येव न संशयः। महापद्मविमानेन नरो नारीसमन्वितः। युगकोटिशतं साग्रं शिवलोके महीयते"।

शैलव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "अथातः संप्रवक्ष्यामि तव शैलव्रतं शुभम्। महेन्द्रो मलयः सह्यः शुक्तिमानृक्षवानपि। विन्ध्यश्च पारिपात्रश्च सप्तैते कुलपर्वताः। चैत्रशुक्लसमारम्भात् प्रत्यहं दिनसप्तकम्। तेषां संपूजनं कृत्वा बहिःस्नानं समाचरेत्। गन्धमाल्यनमस्कारधूपदीपान्नसम्पदा। यवैर्होमं तथा कुर्य्याद् दद्याद्विप्रे यवानपि। नित्यं यवान्नमश्नीयात् कुर्य्यात् संवत्सरं व्रतम्। तस्यावसाने दद्यात्तु यवप्रस्थांश्च विंशतिम्। वावचकाय द्विजेन्द्राय सुवर्णं काञ्चनस्य तु"।

शैवनक्षत्रपुरुषव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "उपवासेष्वशक्तानां नक्तं भोजनमिष्यते। यस्मिन् व्रते तदप्यत्र श्रूयताक्षयं महत्। शिवनक्षत्रपुरुषं शिवभक्तिमतां नृणाम्। तस्मिन्नक्षत्रयोगे च पुराणज्ञाः प्रचक्षते। फाल्गुनस्यामले पक्षे यदा हस्तः प्रजायते। तदा ग्राह्यं व्रतं चैतन्नक्तेनाभ्यर्च्य शूलिनम्। शिवायेति च हस्तेन पादौ संपूजयेद्विभोः"।

शैवमहाव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "प्रतिमासं प्रवक्ष्यामि शैवव्रतमनुत्तमम्। धर्मकामार्थमोक्षार्थं नरनार्य्यादिदेहिनाम्। पौषे मासे तु सम्प्राप्ते यः कुर्य्यान्नक्तभोजनम्। सत्यवादी जितक्रोधः शालिगोधूमगोरसैः। पक्षयोरष्टमीं यत्नादुपवासेन वर्त्तयेत्। त्रिसन्ध्यमर्चयेदीशमग्निकार्य्यञ्च भक्तितः"। वर्षसाध्यम् "त्रिस्नानञ्चाग्निहवनं भूशय्या नक्तभोजनम्। पक्षयोरुपवासेन चतुर्दश्यष्टमीं क्षिपेत्। इत्येवमादिनियमैराचरेत शिवव्रतम्। शिवभक्ता तु या नारी ध्रुवं सा पुरुषो भवेत्। स्त्रीत्वमत्युत्तमं सा चेत् काङ्क्षते शृणुयाद् व्रतम्"।